

dla rozwoju Polski Wschodniej

Broszura informacyjna Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

ROZWÓJ POLSKI WSCHODNIEJ
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PROGRAM OPERACYJNY ROZWÓJ POLSKI WSCHODNIEJ

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW) jest jednym z instrumentów polityki regionalnej, do których należą: regionalne programy operacyjne przygotowywane przez samorządy województw oraz krajowe programy operacyjne: Innowacyjna Gospodarka, Infrastruktura i Środowisko, Kapitał Ludzki, Pomoc Techniczna oraz programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Program ten stanowi **dotatkowy element wsparcia** z funduszy strukturalnych, który **wzmocni działanie innych programów na obszarze Polski Wschodniej**.

CELE PROGRAMU

Celem Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej jest:

„Przyspieszenie tempa rozwoju społeczno – gospodarczego Polski Wschodniej w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Cel główny Programu osiągnąony będzie przez realizację celów szczegółowych, którymi są:

- ▣ Stymulowanie rozwoju konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy.
- ▣ Zwiększenie dostępu do Internetu szerokopasmowego w Polsce Wschodniej.
- ▣ Rozwój wybranych funkcji metropolitalnych miast wojewódzkich.
- ▣ Poprawa dostępności i jakości powiązań komunikacyjnych województw Polski Wschodniej.
- ▣ Zwiększenie roli zrównoważonej turystyki w gospodarczym rozwoju makroregionu.
- ▣ Optymalizacja procesu wdrażania PO Rozwój Polski Wschodniej.

W ramach PO RPW będą realizowane projekty o kluczowym znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego pięciu województw Polski Wschodniej. Finansowane będą przede wszystkim inwestycje w zakresie infrastruktury wspierającej działalność naukową i badawczą oraz zakładające modernizację miejskich lub regionalnych systemów komunikacyjnych, a także realizowane będą przedsięwzięcia zwiększające atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną tego obszaru.

UKŁAD OSI PRIORYTETOWYCH PROGRAMU

Oś priorytetowa I: Nowoczesna gospodarka

- I.1. Infrastruktura uczelni
- I.2. Wsparcie powstawania i dokapitalizowanie instrumentów inżynierii finansowej
- I.3. Wspieranie innowacji
- I.4. Promocja i współpraca

Oś priorytetowa II: Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego

- II.1. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej

Oś priorytetowa III: Wojewódzkie ośrodki wzrostu

- III.1. Systemy miejskiego transportu zbiorowego
- III.2. Infrastruktura turystyki kongresowej i targowej

Oś priorytetowa IV: Infrastruktura transportowa

- IV.1 Infrastruktura drogowa

Oś priorytetowa V: Zrównoważony rozwój potencjału turystycznego opartego o warunki naturalne

- V.1. Promowanie zrównoważonego rozwoju turystyki
- V.2. Trasy rowerowe

Oś priorytetowa VI: Pomoc techniczna

- VI.1. Wsparcie procesu wdrażania oraz promocja Programu

BENEFICJENCI PROGRAMU

W ramach PO RPW projekty realizować będą:

- szkoły wyższe;
- jednostki samorządu terytorialnego oraz związki i stowarzyszenia z ich udziałem;
- jednostki naukowe, w tym podstawowe jednostki organizacyjne szkół wyższych;
- jednostki badawczo-rozwojowe, w tym jednostki Polskiej Akademii Nauk;
- przedsiębiorcy;
- organizacje pozarządowe;
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad;
 - instytucje ważne dla regionów z punktu widzenia rozwoju regionalnego, w tym:
 - urzędy statystyczne, biura planowania przestrzennego;
 - organizacje turystyczne;
 - instytucje otoczenia biznesu i innowacji (agencje i fundacje rozwoju regionalnego i lokalnego, kluby biznesu, centra obsługi inwestorów, izby gospodarcze, centra transferu technologii, parki technologiczne, parki przemysłowe; inkubatory przedsiębiorczości);
- Instytucja Zarządzająca Programem oraz Instytucja Pośrednicząca i inne instytucje wyznaczone do wdrażania Programu;
- organy administracji rządowej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

PO RPW realizowany będzie ze środków Unii Europejskiej (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego) oraz budżetu państwa. Pula środków przeznaczonych na Program z EFRR obejmuje kwotę ok. 2,27 mld euro, w tym ok. 992 mln euro specjalnych środków przeznaczonych decyzją Rady Europejskiej dla najbardziej ubogich regionów Unii Europejskiej (UE-25). W pozostała kwota, tj. ok. 1,3 mld euro została przyznana przez Rząd RP, z ogólnej puli środków z EFRR przyznanych dla Polski.

W układzie poszczególnych osi priorytetowych realizujących PO RPW środki zostały rozdysponowane w następujący sposób:

Szacunkowa tabela finansowa PO RPW w podziale na osie priorytetowe			
Osie priorytetowe	Wkład UE w mln euro	Wkład krajowy w mln euro	Ogółem w mln euro
Oś priorytetowa I	789,96	139,40	929,36
Oś priorytetowa II	255,12	45,02	300,14
Oś priorytetowa III	452,62	79,87	532,50
Oś priorytetowa IV	660,38	116,54	776,92
Oś priorytetowa V	47,50	8,38	55,88
Oś priorytetowa VI	68,21	12,04	80,25
Ogółem	2273,79	401,26	2675,05

Środki Programu zostały przyporządkowane poszczególnym województwom Polski Wschodniej. Podziału dokonano w oparciu o specjalny algorytm. Podział ten przedstawia się następująco:

Algorytm podziału środków w ramach PO RPW na województwa					
Województwo	Algorytm dla kwoty 992,19 mln euro	Podział kwoty 992,19 mln euro	Algorytm dla kwoty 1213,39 mln euro	Podział kwoty 1213,39 mln euro	Łączna kwota z EFRR w mln euro
Lubelskie	26,69%	264,85	20,09%	243,72	508,57
Podkarpackie	25,54%	253,41	19,29%	234,07	487,48
Podlaskie	14,68%	145,61	19,88%	241,25	386,86
Świętokrzyskie	15,74%	156,21	18,06%	219,09	375,30
Warmińsko-Mazurskie	17,35%	172,11	22,69%	275,26	447,37
POLSKA W SCH.	100,00%	992,19	100,00%	1 213,39	2 205,58

Z ogólnej kwoty EFRR przeznaczonej na PO RPW 2,27 mld euro wydzielono z podziału kwotę 68,21 mln euro przewidzianą na realizację Priorytetu VI „Pomoc techniczna”

CHARAKTERYSTYKA OSI PRIORYTETOWYCH

Ós priorytetowa I: Nowoczesna gospodarka

I.1. Infrastruktura uczelni

Celem działania jest przygotowanie uczelni do aktywnego udziału w tworzeniu konkurencyjnej gospodarki.

Wspieraniem objęte będą projekty mające na celu poprawę infrastruktury edukacyjnej, służącej prowadzeniu działalności dydaktycznej na poziomie wyższym na kierunkach technicznych i matematyczno-przyrodniczych bądź innych ważnych z punktu widzenia rozwoju regionu.

Typy projektów

- ▣ budowa, rozbudowa oraz wyposażenie w sprzęt naukowo - badawczy obiektów dydaktycznych, w tym laboratoriów, pracowni komputerowych, bibliotek;
- ▣ budowa, rozbudowa infrastruktury uczelni (np. domy studenckie, obiekty administracyjne) – o ile stanowi to element projektów, których zasadnicza część obejmuje obiekty dydaktyczne i jest bezpośrednio związana z ich realizacją.

Minimalna wartość projektu 20 mln PLN.

Beneficjenci

- ▣ uczelnie;
- ▣ jednostki samorządu terytorialnego;
- ▣ związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

I.2. Wsparcie powstawania i dokapitalizowanie instrumentów inżynierii finansowej

Celem działania jest poprawa dostępu przedsiębiorców do zewnętrznych źródeł finansowania na wczesnym etapie działalności firmy oraz poprawa gotowości inwestycyjnej MSP.

W zakresie wsparcia dla instrumentów inżynierii finansowej zaangażowana zostanie Inicjatywa JEREMIE.

Typy projektów

- ▣ zakładanie i powiększenie kapitału funduszy kapitału zaangażowanego.

Beneficjenci

- ▣ osoby prawne albo jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które nie prowadzą innej działalności poza dokonywaniem inwestycji w mikro, małych i średnich przedsiębiorców znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju.

I.3. Wspieranie innowacji

Celem działania jest poprawa warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej - rozwoju i dyfuzji przedsięwzięć innowacyjnych.

W ramach Działania wspierane będą projekty związane z tworzeniem i udostępnianiem przedsiębiorcom infrastruktury do prowadzenia innowacyjnej działalności gospodarczej, przyczyniające się przez to do wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw.

Typy projektów

- ▣ budowa, rozbudowa oraz wyposażenie w sprzęt jednostek naukowych wraz z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry naukowej;
- ▣ budowa, rozbudowa, modernizacja i uruchomienie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz inkubatorów m.in.: technologicznych wraz z wyposażeniem znajdujących się w nich laboratoriów oraz zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry naukowej;
- ▣ budowa, rozbudowa i uruchomienie centrów doskonałości, centrów transferu technologii;
- ▣ tworzenie infrastruktury zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach wraz z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry naukowej;
- ▣ przygotowanie terenów do działalności inwestycyjnej związanej z parkami i inkubatorami (m.in. realizacja dojazdów do terenów inwestycyjnych, sieci infrastruktury technicznej tych terenów);
- ▣ przygotowanie obszarów produkcyjnych oraz strefy nowoczesnych usług i produkcji – kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje.

Minimalna wartość projektu 12 mln PLN, dla terenów inwestycyjnych 4 mln PLN.

Beneficjenci

- ▣ jednostki naukowe, w tym podstawowe jednostki organizacyjne szkół wyższych, placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk, jednostki badawczo-rozwojowe;
- ▣ jednostki samorządu terytorialnego;
- ▣ związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- ▣ instytucje wspierające rozwój innowacyjny regionu (centra transferu technologii, parki technologiczne, przemysłowe, inkubatory przedsiębiorczości);
- ▣ przedsiębiorcy;
- ▣ agencje i fundacje rozwoju regionalnego i lokalnego;
- ▣ organizacje pozarządowe.

I.4. Promocja i współpraca

Komponent promocja

Celem działania jest *wzrost zainteresowania ofertą gospodarczą Polski Wschodniej*.

W ramach działania opracowany i zrealizowany zostanie program promocji potencjału gospodarczego Polski Wschodniej, którego celem jest zbudowanie wśród potencjalnych inwestorów wizerunku Polski Wschodniej jako obszaru atrakcyjnego inwestycyjnie. Wsparcie zostanie skierowane również na rzecz stworzenia ponadregionalnej sieci centrów obsługi inwestorów.

Typy projektów

W obszarze promocji

- ▣ przygotowanie i realizacja wspólnych (angażujących pięć województw Polski Wschodniej) projektów promocji obszaru Polski Wschodniej.

Na realizację programu promocji zarezerwowano 20 mln EUR

Za koordynację prac nad przygotowaniem projektu i dokumentacji technicznej odpowiedzialny jest Minister Rozwoju Regionalnego, natomiast realizacja projektu zostanie powierzona innym podmiotom.

W obszarze tworzenia i rozwoju ponadregionalnych ośrodków obsługi inwestorów:

- stworzenie ponadregionalnej sieci ośrodków obsługi inwestorów (dostosowanie istniejących ośrodków do działania w ponadregionalnej sieci oraz utworzenie ośrodków tam gdzie jest to konieczne dla poprawnego funkcjonowania ponadregionalnej sieci);
- tworzenie wspólnych dla Polski Wschodniej baz danych ofert współpracy przedsiębiorców oraz terenów pod inwestycje;
- organizowanie warsztatów, których celem będzie wymiana doświadczeń w zakresie pozyskiwania i obsługi inwestorów, spotkań przedstawicieli centrów obsługi inwestorów z województw Polski Wschodniej, spotkań przedstawicieli województw Polski Wschodniej oraz regionów o najwyższym wskaźniku BIZ;
- organizacja warsztatów, seminariów i konferencji (ogólnych i tematycznych) na temat rozwoju regionalnego Polski Wschodniej, identyfikacji i wykorzystania głównych szans rozwojowych (w tym spotkań dotyczących możliwości przygotowania i realizacji projektów), wspólnego potencjału inwestycyjnego województw Polski Wschodniej.

Minimalna wartość projektu – 2 mln PLN;

Beneficjenci

- jednostki samorządu terytorialnego;
- związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- organy administracji rządowej;
- przedsiębiorcy;
- instytucje ważne dla regionów z punktu widzenia rozwoju regionalnego, w tym: instytucje otoczenia biznesu i innowacji (centra obsługi inwestorów, agencje i fundacje rozwoju regionalnego i lokalnego, kluby biznesu, izby gospodarcze, centra transferu technologii, parki technologiczne, przemysłowe, inkubatory przedsiębiorczości).

Komponent współpraca

Celem działania jest **zbudowanie stałej platformy kooperacji pomiędzy regionami Polski Wschodniej**.

W ramach osi przewiduje się do realizacji przedsięwzięcia o zasięgu ponadregionalnym, oparte o wykorzystanie najlepszych doświadczeń, tzw. „best practices”, dla budowania stałych platform współpracy, w tym tworzenie i rozwój klastrów.

Typy projektów

- budowanie sieci współpracy dotyczącej innowacyjnej działalności gospodarczej (np. identyfikacja i rozwój klastrów);
- prowadzenie spójnych badań analitycznych mających na celu wypracowanie wspólnych dla całego obszaru strategii i programów rozwoju;
- przygotowanie analiz, ekspertyz i publikacji dotyczących poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej (w tym badanie spójności obszaru w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym), potencjału turystycznego i kulturowego Polski Wschodniej;
- organizacja warsztatów, seminariów i konferencji (ogólnych i tematycznych) na temat rozwoju Polski Wschodniej, identyfikacji i wykorzystania głównych szans rozwojowych (w tym spotkań dotyczących możliwości przygotowania i realizacji projektów), wspólnego potencjału inwestycyjnego województw Polski Wschodniej;
- stworzenie wspólnych baz danych na tematy związane z wdrażaniem polityki spójności na obszarze Polski Wschodniej.

Minimalna wartość projektu – 2 mln PLN;

Beneficjenci

- ▣ jednostki samorządu terytorialnego;
- ▣ związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- ▣ organy administracji rządowej;
- ▣ przedsiębiorcy;
- ▣ instytucje ważne dla regionów z punktu widzenia rozwoju regionalnego, w tym:
 - ▣ urzędy statystyczne, biura planowania przestrzennego;
 - ▣ instytucje otoczenia biznesu i innowacji (agencje i fundacje rozwoju regionalnego i lokalnego, kluby biznesu, centra obsługi inwestorów, izby gospodarcze, centra transferu technologii, parki technologiczne, przemysłowe, inkubatory przedsiębiorczości);
 - ▣ uczelnie wyższe;
 - ▣ jednostki naukowe.

Oś priorytetowa II: Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego

II.1. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej

Celem działania jest zwiększenie dostępu do Internetu instytucji publicznych, przedsiębiorstw i mieszkańców obszarów peryferyjnych zagrożonych „wykluczeniem cyfrowym”.

Działanie będzie realizowane przez przygotowanie, a następnie wdrożenie kompleksowego projektu. Projekt realizowany będzie na terenie 5 województw Polski Wschodniej, które są zagrożone wykluczeniem cyfrowym. Projekt zakłada budowę infrastruktury teleinformatycznej uzupełniającej istniejącą, zasoby należące do różnych operatorów. Efektem projektu będzie utworzenie regionalnych sieci szkieletowych. Sieć szerokopasmowa powstanie w zgodzie z zasadą neutralności technologicznej.

Za koordynację prac nad przygotowaniem projektu i dokumentacji technicznej odpowiedzialny jest Minister ds. Rozwoju Regionalnego, natomiast realizacja projektu zostanie powierzona innym podmiotom.

Typy projektów

- ▣ budowa bądź rozbudowa ponadregionalnej sieci szkieletowej dla korzystania z Internetu szerokopasmowego z punktami dostępowymi w każdej gminie;
- ▣ opracowanie i organizacja szkoleń dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym w Polsce Wschodniej, które będą korzystać z infrastruktury tworzonej w ramach Działania.

Na realizację kompleksowego projektu zarezerwowano 300 mln EUR.

Beneficjenci

- ▣ jednostki samorządu terytorialnego;
- ▣ związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- ▣ przedsiębiorcy;
- ▣ organizacje pozarządowe.

Oś priorytetowa III: Wojewódzkie ośrodki wzrostu

III.1. Systemy miejskiego transportu zbiorowego

Celem działania jest **zwiększenie mobilności mieszkańców**.

W ramach Działania wspierane będą kompleksowe projekty tworzenia bądź rozbudowy ekologicznych systemów transportu zbiorowego, wynikające z aktualnych Zintegrowanych Planów Rozwoju Transportu Publicznego. Preferowane będą projekty, dzięki którym nastąpi integracja infrastrukturalna wszystkich form (środków) transportu funkcjonujących na terenie „potencjalnego obszaru metropolitalnego” (np. autobus, trolejbus, tramwaj, kolej, lotnisko, transport indywidualny), również w tzw. łańcuchy ekomobilności (tzn. systemy powiązań transportu publicznego z komunikacją pieszej i rowerowej).

Typy projektów

- adaptacja, budowa, przebudowa, rozbudowa sieci: szynowych (w tym szybkiego tramwaju), trolejbusowych, autobusowych polegająca na:
 - budowie, przebudowie, rozbudowie układu torowego na trasach, pętlach, bocznicach i zajezdniach oraz zakupie taboru szynowego;
 - adaptacji sieci kolejowej do potrzeb miejskiego transportu publicznego,
 - budowie, przebudowie, rozbudowie sieci energetycznej i podstacji trakcyjnych tramwajowych czy trolejbusowych oraz zakupie taboru tramwajowego czy trolejbusowego;
 - przebudowie, rozbudowie infrastruktury drogowej, w ciągu której znajduje się torowisko;
 - zakup taboru trolejbusowego lub wymiana taboru autobusowego na czysty ekologicznie (spełniający normę EURO 4 lub wyższe) połączony z rozbudową czy modernizacją sieci trakcyjnej bądź drogi na potrzeby miejskiego transportu publicznego;
 - wyposażeniu dróg i torowisk w obiekty inżynierskie i niezbędne urządzenia drogowe służące bezpieczeństwu ruchu pojazdów transportu publicznego;
 - budowie, adaptacji, przebudowie rozbudowie lub remoncie zajezdni autobusowych, tramwajowych i trolejbusowych wraz z infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu, służących prowadzeniu działalności podstawowej (bez prowadzenia działalności usługowo – gospodarczej otwartej na inne podmioty);
 - budowa, przebudowa, rozbudowa przystanków, stacji i węzłów przesiadkowych - zintegrowanych z różnymi rodzajami systemów transportu, w tym systemy parkingów dla samochodów „Parkuj i Jedź” („Park & Ride”) oraz dla rowerów („Bike & Park”) przy krańcowych przystankach komunikacji zbiorowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze pasażerów;
- zakup oraz montaż urządzeń z zakresu telematyki, wyłącznie w przypadku realizacji zadań wymienionych w punkcie powyżej:
 - wyposażenie dróg w infrastrukturę służącą obsłudze transportu publicznego (np. zatoczki, podjazdy, zjazdy) oraz pasażerów (np. przystanki, wysepki);
 - systemy centralnego sterowania sygnalizacją;
 - systemy sygnalizacji akustycznej;
 - systemy sygnalizacji świetlnej wzbudzanej przez autobusy, trolejbusy, tramwaje (sygnalizacja akomodacyjna);
 - systemy monitorowania ruchu na kluczowych trasach, w tunelach, newralgicznych punktach miasta wraz z informowaniem o aktualnej sytuacji ruchowej;
 - systemy dystrybucji i identyfikacji biletów;
 - systemy nawigacji satelitarnej dla usprawnienia ruchu i podniesienia bezpieczeństwa transportu publicznego;
 - systemy informacji dla podróżnych - elektroniczne tablice informacyjne, w tym systemy on-line;
 - systemy monitorowania bezpieczeństwa montowane na przystankach, peronach, stacjach, węzłach przesiadkowych, parkingach oraz w taborze.

Minimalna wartość projektu 80 mln PLN.

Beneficjenci

- ▣ gmina, w tym gmina wykonująca zadania powiatu;
- ▣ związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- ▣ podmioty wykonujące usługi publiczne na zlecenie gminy/powiatu grodzkiego/związku międzygminnego - w których udziały lub akcje posiada gmina, powiat grodzki, związek międzygminny lub Skarb Państwa - na podstawie aktualnej umowy dotyczącej świadczenia usług z zakresu transportu publicznego, bądź podmioty wyłonione w drodze przetargu do świadczenia usług z zakresu transportu publicznego na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego.

III.2. Infrastruktura turystyki kongresowej i targowej

Celem działania jest *stworzenie warunków dla dynamicznego rozwoju turystyki kongresowej i targowej*.

Działanie jest otwarte dla miast wojewódzkich Polski Wschodniej (Lublin, Rzeszów, Białystok, Olsztyn, Kielce), oraz gmin należących do potencjalnego obszaru metropolitalnego, rozumianego jako obszar bezpośredniego oddziaływania społeczno – gospodarczego miasta wojewódzkiego, wyodrębniony przez każdy z regionów.

W ramach Działania wsparcie zostanie skierowane na rzecz inwestycji infrastrukturalnych związane z budową, rozbudową i wyposażeniem obiektów wystawienniczych i targowych, kongresowych i konferencyjnych (również na terenie miast powiatowych), umożliwiających organizację imprez o charakterze ponadregionalnym i międzynarodowym.

Wsparcie zostanie skierowane jedynie dla tych obiektów, których powstanie wynika ze zdiagnozowanych potrzeb rynku i których istnienie będzie uzasadnione ekonomicznie.

Typy projektów

- ▣ budowa i rozbudowa obiektów targowych, wystawienniczych;
- ▣ budowa i rozbudowa obiektów kongresowych, konferencyjnych.

Minimalna wartość projektu 20 mln PLN.

W ramach działania wsparcie nie będzie kierowane na rzecz obiektów hotelowych czy gastronomicznych.

Beneficjenci

- ▣ jednostki samorządu terytorialnego;
- ▣ związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- ▣ spółki prawa handlowego, w których udziały lub akcje posiada jednostka samorządu terytorialnego lub Skarb Państwa;
- ▣ organizacje pozarządowe.

Oś priorytetowa IV: Infrastruktura transportowa

IV.1 Infrastruktura drogowa

Celem działania jest *poprawa powiązań z krajowym i międzynarodowym układem transportowym*.

W ramach działania przewiduje się realizację projektów skoncentrowanych na usprawnianiu ciągów komunikacyjnych ważnych zarówno dla obszaru Polski Wschodniej jak i całego kraju. Realizowane będą projekty obejmujące budowę bądź modernizację ważnych odcinków dróg wojewódzkich Polski Wschodniej, w tym mostów, obwodnic, wiaduktów, estakad oraz dodatkowo budowę obwodnic w ciągach dróg krajowych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą.

Ciągi drogowe wyznaczone w PO Rozwój Polski Wschodniej, na tle krajowego układu drogowego

Typy projektów

- Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg, obwodnic, oraz mostów, tuneli, wiaduktów, estakad, węzłów i skrzyżowań w ciągach tych dróg, w tym infrastruktury towarzyszącej dla tych obiektów (m.in. zjazdy, zatoki autobusowe i inne urządzenia drogowe, sygnalizacja świetlna, bariery ochronne lub ogrodzenia, osłony przeciwolśnieniowe, chodniki, przejścia dla pieszych, ciągi i ścieżki rowerowe, oświetlenie) wraz z budową, rozbudową oraz wyposażeniem w infrastrukturę ochrony środowiska (np.: ekrany akustyczne, urządzenia gospodarki wodno-ściekowej, przejścia dla zwierząt, zieleni izolacyjna) wynikających bezpośrednio z potrzeb przeciwdziałania wzrostowi zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, spowodowanego budową, przebudową, modernizacją, remontem lub rozbudową infrastruktury drogowej.

Minimalna wartość projektu 12 mln PLN, a dla obwodnic 4 mln PLN

Beneficjenci

- jednostki samorządu terytorialnego;
- związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Oś priorytetowa V: Zrównoważony rozwój potencjału turystycznego opartego o warunki naturalne

V.1. Promowanie zrównoważonego rozwoju turystyki

Celem działania jest *wzrost zainteresowania ofertą turystyczną Polski Wschodniej*.

W ramach działania zostanie opracowany i zrealizowany kompleksowy projekt, którego celem jest promocja walorów turystycznych Polski Wschodniej.

Za koordynację prac nad przygotowaniem projektu i dokumentacji technicznej odpowiedzialny jest Minister Rozwoju Regionalnego, natomiast realizacja projektu zostanie powierzona innym podmiotom.

Typy projektów

Kompleksowy projekt składać się będzie z dwóch komponentów:

- ▣ opracowanie studium uwarunkowań atrakcyjności turystycznej (w tym analiza segmentów turystyki oraz kategorii turystów odgrywających kluczową rolę w regionalnych gospodarkach makroregionu);
- ▣ promocja Polski Wschodniej jako miejsca aktywnego wypoczynku.

Na realizację programu promocji zarezerwowano ok. 5,8 mln EUR.

Beneficjenci

- ▣ jednostki samorządu terytorialnego;
- ▣ związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- ▣ organy administracji rządowej;
- ▣ przedsiębiorcy;
- ▣ instytucje ważne dla regionów z punktu widzenia rozwoju regionalnego, w tym: instytucje otoczenia biznesu i innowacji (centra obsługi inwestorów, agencje i fundacje rozwoju regionalnego i lokalnego, kluby biznesu, izby gospodarcze, centra transferu technologii, parki technologiczne, przemysłowe, inkubatory przedsiębiorczości).

V.2. Trasy rowerowe

Celem działania jest *rozwój turystyki rowerowej w Polsce Wschodniej*.

W ramach działania zostanie opracowany i zrealizowany kompleksowy projekt, którego celem jest stworzenie ponadregionalnej trasy rowerowej w Polsce Wschodniej.

Wyznaczenie przebiegu szlaku rowerowego w Polsce Wschodniej nastąpi we współpracy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z samorządami województw, organizacjami turystycznymi i ekologicznymi.

Za koordynację prac nad przygotowaniem projektu i dokumentacji technicznej odpowiedzialny jest Minister Rozwoju Regionalnego, natomiast realizacja projektu zostanie powierzona innym podmiotom.

Typy projektów

- ▣ budowa i oznakowanie ścieżek rowerowych o utwardzonej nawierzchni, głównie na terenie miast; wytyczanie i oznakowanie tras rowerowych na terenie pozamiejskim;
- ▣ budowa i montaż podstawowej infrastruktury towarzyszącej tj. stojaków na rowery, wiat postojowych, wiat widokowych, itp. oraz innych urządzeń
- ▣ niezbędnych do zapewnienia bezpiecznego przejazdu po trasach/ścieżkach
- ▣ realizowanych w ramach Programu.

Na realizację kompleksowego projektu zarezerwowano 50 mln EUR.

Beneficjenci

- ❑ jednostki samorządu terytorialnego,
- ❑ związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- ❑ organizacje pozarządowe

Oś priorytetowa VI: Pomoc techniczna

VI.1. Wsparcie procesu wdrażania oraz promocja Programu

Celem działania jest optymalizacja systemu zarządzania oraz wdrażania działań Programu, podniesienie potencjału administracyjnego instytucji zaangażowanych w realizację Programu oraz upowszechnienie wiedzy na temat wsparcia ze środków Unii Europejskiej województw Polski Wschodniej, a także uspołecznienie prac nad przygotowaniem dokumentów programowych na następny okres programowania.

W ramach Działania realizowane będą projekty mające na celu wsparcie działań i procesów z zakresu zarządzania, wdrażania, monitorowania, oceny i kontroli Programu. Wsparcie uzyskają również projekty dotyczące upowszechniania informacji na temat możliwości korzystania ze środków Programu oraz efektów jego realizacji.

Typy projektów

Pomoc Techniczna służyć będzie w szczególności:

- ❑ realizacji obowiązków dotyczących prowadzenia przez Instytucję Zarządzającą działań promocyjnych i informacyjnych dotyczących pomocy udzielanej z funduszy strukturalnych w ramach PO RPW;
- ❑ zapewnieniu technicznego i finansowego wsparcia procesu zarządzania, wdrażania, monitorowania oraz kontroli PO RPW mającego na celu sprawną realizację programu oraz efektywne wykorzystanie środków dostępnych w ramach programu;
- ❑ zapewnieniu właściwego procesu ewaluacji, monitoringu oraz audytu projektów realizowanych w ramach Programu;
- ❑ zapewnieniu zasobów ludzkich niezbędnych do sprawnego i efektywnego wdrażania PO RPW, posiadającego odpowiednie kompetencje do realizacji wyznaczonych zadań.

Beneficjenci

- ❑ instytucje zaangażowane w realizację Programu.

SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU

Lista projektów indywidualnych

Dla sprawnej realizacji Programu Instytucja Zarządzająca opracowała listę projektów indywidualnych, obejmującą kluczowe inwestycje, których realizacja najbardziej przysłuży się osiągnięciu zakładanych celów Programu.

Umieszczenie projektu na liście projektów indywidualnych Programu jest wstępną deklaracją jego realizacji i wiąże się z zarezerwowaniem na ten cel środków w ramach budżetu Programu.

Projekty, które zostały ujęte na liście nie będą podlegały procedurze konkursowej. Ich realizacja będzie jednak uzależniona od zaakceptowania pełnej dokumentacji projektu przez Instytucję Zarządzającą Programu oraz oceny projektu przez ekspertów na podstawie przedstawionej dokumentacji.

Lista tworzona równoległe z Programem jest indykatywna i będzie podlegała okresowej weryfikacji!

System Instytucjonalny

Instytucją Zarządzającą dla Programu jest Minister Rozwoju Regionalnego, który odpowiada za skuteczność, efektywność i prawidłowość zarządzania oraz wdrażania Programu. Obowiązki Instytucji Zarządzającej Programem pełni jednostka organizacyjna w ramach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Obecnie funkcję tę pełni **Departament Koordynacji Programów Regionalnych**.

Instytucja Zarządzająca powierza realizację części zadań Instytucji Pośredniczącej. Dla Programu **Instytucją Pośredniczącą jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)**, która odpowiada za: monitorowanie przygotowania projektów indywidualnych (od pre – umowy do umowy o dofinansowanie), przeprowadzenie naboru wniosków o dofinansowanie, podpisanie umów o dofinansowanie, weryfikację wniosków o płatność; kontrolę realizacji projektów; działania informacyjne i promocyjne oraz monitorowanie i ewaluację realizacji osi priorytetowych. Obowiązki Instytucji Pośredniczącej w ramach PARP pełnią: Zespół Infrastruktury Nowoczesnej Gospodarki (Osie priorytetowe: I, II) oraz Zespół Projektów Infrastrukturalnych (Osie priorytetowe: III, IV i V).

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Departament Koordynacji Programów Regionalnych
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa
tel.: 022 536 73 73
fax.: 022 536 73 50
022 536 73 80
porpw@mrr.gov.pl
www.mrr.gov.pl

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
Zespół Projektów Infrastrukturalnych
Zespół Infrastruktury Nowoczesnej Gospodarki
ul. Pańska 81/83
00-834 Warszawa
tel.: 022 432 80 46
fax.: 022 432 84 32
022 432 85 14
022 432 86 20
porpw@parp.gov.pl
www.parp.gov.pl

Wydawca:
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Departament Koordynacji Polityki Strukturalnej
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa
www.mrr.gov.pl
www.funduszestrukturalne.gov.pl
ISBN: 978-83-60916-43-8

ROZWÓJ POLSKI WSCHODNIEJ
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PUBLIKACJA WSPÓLFINANSOWANA
ZE ŚRODKÓW UNI EUROPEJSKIEJ

